

**Говор предсједавајућег Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ
Николе Шпирића на Другој свјетској конференцији предсједника парламената
земаља чланица Интерпарламентарне уније**

New York, палата Уједињених нација, 09. септембар 2005.

"Господине предсједавајући,

Поштоване колеге,

Даме и господо,

Имам изузетну част и задовољство да као предсједавајући Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине учествујем на II свјетској конференцији предсједника парламената. Захваљујем се Интерпарламентарној унији и Уједињеним нацијама на организацији Конференције и могућности да размијенимо мишљења и искуства у погледу унапређења улоге парламената у међународним односима. Дозволите ми да овом приликом изразим своје залагање да се конференција институционализује и редовно одржава.

Долазим из европске земље која се стицајем несрећних околности крајем 20. вијека нашла у трагичном ратном сукобу. Као што знате, рат је заустављен, а трајни мир успостављен након потписивања Дејтонског мировног уговора уз посредовање и велико залагање међународне заједнице. Народи Босне и Херцеговине дугују велику захвалност Уједињеним нацијама за све облике ангажмана у достизању мира у Босни и Херцеговини и цијелом региону. Да подсјетим, специјализоване агенције УН укључиле су се одмах по избијању сукоба у хуманитарне активности. Мировне трупе су помогле у успостављању и одржавању мира, а у послијератном периоду агенције из УН система помогле су у обнови и реконструкцији, изградњи домаћих институција које су требале успоставити нову државу на демократским принципима и самоодрживој економији. Тај процес још није завршен. Према оцјенама, и домаћих и међународних фактора, очигледан је напредак у свим областима, али не можемо се отети утиску да се могло учинити и много више. Очекујемо да ће међународна заједница и даље бити

значајно присутна у Босни и Херцеговини, али убудуће, надамо се, са страним улагањима, учешћем у заједничким пројектима који ће народима Босне и Херцеговине обезбиједити задовољавање економских, социјалних, културних и осталих потреба. Јер као што пише у књизи «Ка већим слободама» г. Kofi Annana, генералног секретара УН, «нема развоја без безбједности и нема безбједности без развоја».

Босна и Херцеговина истиче сада жељу за активнијом улогом у Уједињеним нацијама и у рјешавању питања функционисања Организације. БиХ учествује у мировним мисијама УН у Конгу, Сијера Леонеу, Етиопији, Либерiji, Источном Тимору и Хаитију.

Одржано је много конференција, састанака, округлих столова, итд, на којима се разговарало о спречавању и рјешавању конфликта у савременом свијету. На неким од њих се чуло мишљење да би можда многи конфликти који су резултирали оружаном сукобом могли бити спријечени да су се парламентарци, дакле легитимни представници народа, могли састати и ријешити узроке конфликта. Сматрамо, дакле, да се представници парламената требају укључити у све процесе договарања и преговарања у међународним односима. Наше босанско-херцеговачко искуство говори у прилог овом начину рјешавања међународних проблема.

Одлука Уједињених нација о давању статуса посматрача Интерпарламентарној унији представља важан корак ка укључивању парламената у међународна питања. Сматрамо да Уједињене нације требају остати оквир у коме ће се рјешавати актуелна питања и међународни конфликти. У том смислу залажемо се за очување принципа записаних у Повељи Уједињених нација, а инструменте, дакле, структуру и начин њиховог функционисања треба прилагодити потребама и приликама садашњег времена. Сматрамо да је од општег интереса за међународну заједницу јачање улоге УН у свијету, даља демократизација система УН, подизање ефикасности, рационализација трошкова, равномјернија заступљеност држава чланица у систему УН, како у Секретаријату, тако и у изборним тијелима, органима и специјализованим агенцијама. БиХ сматра да јака, правно способна ОУН може бити кључни инструмент за колективно регулисање

свјетског поретка на основу Повеље ОУН и међународног права. У том погледу, потребно је поштовати принципе политичке независности, суверенитета и територијалног интегритета свих земаља. Систем УН се мора ојачати, а за то је потребна политичка воља свих њених земаља чланица. Савјет безбједности треба ојачати своју улогу, јер УН нису биле ефикасне у рјешавању појединих криза у свијету. Реформе УН система су неопходне, али их треба рјешавати са изузетном пажњом, да не би дошло до нарушавања функционисања система, уз постизање потпуног консензуса међу земљама чланицама. Савјет безбједности треба да се бави, прије свега, питањима мира и безбједности у свијету.

Господине предсједавајући,

Миленијумска декларација представља докуменат који ће на заједничким основама захтијевати реализацију конкретних задатака – постизање мира, безбједности у свијету и свеобухватног развоја, као и будуће јачање Организације и свеобухватно испуњавање циљева Миленијумске декларације.

Провођење циљева Миленијумске декларације је важно глобално питање свих земаља чланица Уједињених нација, које захтијева ангажман и преданост мултилатерализму на глобалном и регионалном плану, разматрајући политичка, економска, развојна, безбједносна, војна и друга питања, која су дио рада Генералне скупштине УН.

Овом приликом бих скренуо пажњу и на борбу против тероризма, који представља претњу цијелом цивилизованом свијету. Борба против тероризма представља један од приоритета за БиХ, а централну улогу у борби видимо у систему и улози Уједињених нација. Сарадња међу институцијама унутар БиХ као и са земљама Региона је значајно побољшана у борби против организованог криминала. Она се прије свега односи на размјену информација и подузимање заједничких конкретних активности.

На крају, да закључим, парламенти морају имати активнију улогу у међународним пословима. Залажемо се за успостављање сарадње између Уједињених нација и државних парламената окупљених у њиховој организацији – Интерпарламентарној унији.

Захваљујем се на пажњи."(крај)